

[Landbrugsministeren]

Jeg vil gerne takke samtlige ordførere for indlæggene her under forhandlingen. Jeg skal vende tilbage til dem efter karakter, hvem jeg synes bedst om. Ja, det vil sige: selvfølgelig må jeg sige særlig tak til regeringspartierne ordførere, for de var jo meget pæne og meget velvillige.

Men lad mig nu starte med hr. Bjørn Westh, som især kom med nogle betragtninger vedrørende det udvalg, jeg har nedsat, og som skal vurdere konsekvenserne af den politik, vi har ført siden 1977-78, og konsekvenserne af den betænkning, som nu har været ledertråden i vor landbrugspolitik, for at se, hvad det blev til ud fra et samfundsmæssigt og privatøkonomisk synspunkt. Thi der er vel ingen her i salen, der er i tvivl om, at samfundøkonomisk var det en fornuftig foranstaltning, at man opfordrede landbruget til at øge den animalske produktion. Derom kan der slet ingen tvivl være, for beskæftigelsesmæssigt og eksportindtægtsmæssigt viste det sig at være en succes. Men ser vi på den privatøkonomiske side af det for landmanden, vil man sige, hvis man er lidt brutal, at det foreløbig har resulteret i ca. 4.000 tvangsauktioner.

Derfor mener jeg, det er på sin plads, at man nu prøver at vurdere dette ud fra en både samfundøkonomisk og privatøkonomisk betragtning, som så kan være ledertråden for den politik, der skal føres senere.

Det forslag, vi behandler nu, drejer sig om noget, vi ved noget om. Vi kender behovet. Folketinget og de forskellige regeringer har jo forsøgt at imødegå den uheldige udvikling, der skete efter det vældige investeringsboom i 1977, 1978 og 1979. Vi tog fat på gældssaneringsproblemerne, forsøgte at vurdere en del gæld væk, forsøgte at gøre det så godt, som vi kunne. Men virkningen var nok ikke så god, som vi havde forestillet os.

Tilbage står det helt store problem, og det er den særlige finansieringsform, dansk landbrug har til forskel fra andre landes landbrug. Det er vores obligationsfinansieringsystem, som gør, at man foretager en investering, beregner så megen kapital, som der skal til, og når man så veksler obligationer på et uheldigt tidspunkt, så hænger man på rentebelastningen de næste 20-30 år. Det er den uheldige virkning af de obligationsvekslinger, der fandt sted, hvor vi opnåede renter fra 16 til 21 pct. af en kapital til investeringsgoder,

som skal afskrives på 10-15 år. Det behøver man ikke at have noget udvalg til at vurdere, for vi ved, at dette problem ikke kan løses uden bistand fra det offentliges side.

Jeg mener også, vi skal minde os selv om, at i folketinget har der været bred enighed om, at det investeringsboom, der fandt sted, synes vi er rigtigt. Man kan sige, at folketinget kautionerede i hvert fald moralsk, som en af ordførerne sagde, for de beløb, for de investeringer, og derfor er det måske også beklageligt, når kautionisten bliver bedt om at træde i funktion. Det er faktisk det, der sker.

Det, der skulle være formålet med gælds-saneringsydelsen, var at tage fat på den langfristede og den højtforrentede gæld, og det mener jeg forslaget gør, for som der står, forsøger vi at sænke renten på de højest forrentede lån til 12 pct. Denne ydelse forbliver uændret i fire år, hvorefter der sker en aftrapning på 20 pct. om året. Det må være en enkel - og efter min opfattelse ret genial - løsning på disse problemer.

Man kunne have tænkt sig andre ordninger. Det har også nogle ordførere været inde på. Én bebrejdede os, at vi har siddet i otte måneder uden at foretage os noget. Jeg skal blankt erkende, at det ikke var den første løsning. Den første løsning, vi arbejdede med, var en konverteringsordning. Så kan man selvfølgelig bebrejde regeringen, at den har haft succes med sin økonomiske politik, således at kursstigningerne blev for kraftige. Den konverteringsmodel kunne ikke laves, i hvert fald ikke med den effekt, den skulle have over for låntagere, og derfor tog vi den enkleste. Nationalbanken har også i sin årsberetning anbefalet en model af denne karakter.

Det var så meget om betænkningen. Jeg skal sige til hr. Bjørn Westh, at jeg håber, at den betænkning, der kommer til oktober-november, vil give os et bedre grundlag for at vurdere, hvad der er sket, således at vi kan tilrettelægge landbrugspolitikken på længere sigt. Men det er klart, at vi ikke kan vente til udvalgets betækningsafgivelse med at tage stilling til disse problemer, for disse problemer er der her og nu. Vi kendte dem sidste år. Hr. Bjørn Westh vidste det også for halvandet år siden, da hans og regeringens tanke var, at man skulle løse disse langfristede problemer med en jordbank og på markedsvilkår. Denne løsning er heller ikke mulig i